

Bild: Nordisk Film

Folk och rövare i Kamomilla stad

I Kamomilla stad lever alla i harmoni. En liten bit utanför stadens murar bor de tre rövare Kasper, Jesper och Jonathan tillsammans med sitt lejon. Deras motto är att hellre vara fria än att lyda andras lagar och önskningar. Minst av allt vill de städa, diska eller laga mat. Alltså måste de röva, om än bara sådant de behöver och kommer åt.

Klassikern **Folk och rövare i Kamomilla stad** bjuder på utmärkt diskussionsunderlag för samtal om etik och moral liksom om boken på vita duken.

EN FILMHANDLEDNING FRÅN SVENSKA FILMINSTITUTET
Rekommenderad för åk 1-3

Svenska
Filminstitutet

Om filmhandledningen

Film är ett spännande och mångfacetterat pedagogiskt verktyg. Våra filmhandledningar är gjorda för att ledsaga dig som lärare i att använda filmmediets många möjligheter i undervisningen. Eftersom du bäst känner dina elever bör åldersrekommendationen, som här sträcker sig från årskurs 1 - 3, enbart ses som en fingervisning.

Handledningen kan användas som en förberedelse och ett stöd samt för att öppna upp för frågeställningar och diskussioner. Det är ingen manual som måste följas i föreslagen ordning. Välj istället utifrån dina elevers behov och den tid ni kan avsätta om ni vill diskutera utifrån tema, i samband med något särskilt skolämne eller djupstudera aspekter som exempelvis filmens form.

Den här handledningen innehåller också filmklipp som stöd för minnet och underlag för diskussionsfrågorna.

Innan filmen

Innan ni tittar på filmen, titta på filmens affisch.

- Vad tror ni att filmen handlar om?

Bild: Nordisk Film

- Filmen heter *Folk och rövare i Kamomilla stad*. Vilka tror ni är rövarna på affischen? Varför tror ni det?

- Vilka roller skulle de andra figurerna på affischen kunna ha?

Filmen är animerad och i animerade filmer går det att fritt gestalta sådant som inte finns eller kan ske i verkligheten. Till exempel finns det en scen i *Folk och rövare i Kamomilla stad* med en sjungande kamel.

- Kan ni komma på andra händelser och fenomen i animerade filmer ni har sett som inte finns i verkligheten?

På Filmarkivet.se kan ni lära er mer om svensk animerad film genom historien. Filmerna spänner över hundra år och har olika teman och stil.

- Titta på den allra första och senaste filmen som finns här och jämför dem.

Filmen och läroplanen

Folk och rövare i Kamomilla stad handlar delvis om vad det innebär för en människa att känna att hen har sin plats i tillvaron utifrån sina egna preferenser. I Lgr 22 står det att ”var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde”. Att på ett djupare sätt bekanta sig med de teman som finns i filmen kan vara en metod att närma sig skrivningarna i läroplanen.

I Lgr 22 står de även att ”skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvarig frihet.” Tanken om att delta i samhället i ansvarig frihet går som en röd tråd genom *Folk och rövare i Kamomilla stad* då den utspelar sig i ett överblickbart miniatyrsamhälle.

I kursplanen för bild i grundskolan slås det fast att ”kunskaper om bilder och bildkommunikation är betydelsefulla för att kunna uttrycka egna åsikter och delta aktivt i samhällslivet.” Traditionellt sett är det skillnad på en animerad film och en vanlig film. En premiss för animerad film är att den oftast ses som mindre realistisk.

Men är det verkligen så? Genom att problematisera skillnaden mellan animation och vanlig film kan eleverna få en djupare förståelse för hur kulturella och samhällseliga uttryck kommer gestaltas i bild.

Klipp 1
Källa: Nordisk Film

Efter filmen

Direkt efter filmen kan ni följa upp med lite snabbare frågor. Titta först på [klipp 1](#) som utgör filmens trailer.

- I vilket land verkar Kamomilla ligga? Motivera era svar.
- Filmen heter ju *Folk och rövare i Kamomilla stad*. Den handlar alltså inte bara om rövarena. Skulle ni säga att filmen beskriver staden och samhället på ett sant sätt?

Handling

I Kamomilla lever så nästan alla i harmoni. Varje invånare har sin plats och betydelse. Till och med stadens kamel får sjunga ut. Kamomillas lag är skriven av överkonstapel Bastian och lyder "Man ska aldrig plåga andra. Man ska alltid bjuda till. Men i övrigt får man göra som man vill".

En som dock inte riktigt uppskattar att alla får göra som de vill är tant Sofia och några som verkligen gör som de vill är de tre rövarena Kasper, Jesper och Jonathan. De bor en bit utanför Kamomilla stad tillsammans med sitt lejon. Hemma hos dem är det ingen som städar, lagar mat och definitivt ingen som diskar.

En dag ska invånarna i Kamomilla ha en fest. Colombine vill också gå, men hennes faster tant Sofia menar att fest inte är något för henne. Som tur är vet överkonstapel Bastian råd. Han övertygar tant Sofia att ersätta den sångerska som skulle uppträda på festen och som har blivit är hes. Sofia går motvilligt med på det men varnar för att det hon kommer att sjunga inte kommer att bli

populärt. Colombine är hur som helst glad eftersom hon nu får tillåtelse att vara med på festen.

Under tiden smyger de tre rövarena runt i utkanten av staden. De är på rövarstråt, men ser hur människor samlas för att ha fest och känner sig utanför. De klättrar upp i ett träd och bevittnar på avstånd hur de andra i staden har roligt.

När Sofia väl står på scen och sjunger sin sång får alla i den lilla vänliga staden en musikalisk åthutning. Under tiden stjälar rövarena stadens spårvagn som de sedan bara överger vid slutstationen. När de vaknar nästa morgon kan de inte hitta sina saker i röran. Efter att de ha bråkat om vem som ska städa, diska och laga mat konstaterar Kasper att de borde hitta någon som kan städa upp efter dem. Kasper kommer att tänka på Sofia och Jesper och Jonathan tycker att det är en utmärkt idé.

De smyger iväg mitt i natten för att röva bort Sofia. När de passerar slaktaren märker han vad som är i görningen och informerar polismästare Bastian. Även den gamle och vise Tobias ser vad som pågår från sitt torn. Rövarena bär dock ostörda iväg den snarkande Sofia.

När solen går upp vaknar Sofia och börjar genast uppfostra rövarena. De förklarar att de rövat bort henne för att hon ska ta hand om dem. Men Sofia låter sig inte bestämmas över utan tvingar de tre slashasarna att städa. Hon är inte ens rädd för lejonet. När de hunsade rövarena till slut ber henne att gå hem förklarar hon bestämt att hon vill vara kvar. Rövarena har inget annat val än att vänta tills hon har somnat innan de bär hem henne igen.

I staden förbereder folket Tobias födelsedag. När Remo och Colombine är ute och plockar blommor råkar de höra hur rövarena planerar att göra inbrott i bageriet kommande natt. De springer hem för att varna de andra, som är mitt

Bild: Nordisk Film

uppe i firandet av Tobias. Slaktaren, bagaren och köpmannen lägger sig i bakhåll i bageriet.

Framme i bageriet blir de tre rövorna tagna på bar gärning. Under det efterföljande förhöret ljuger de om varför de var i bagarens affär utan att lyckas övertyga Bastian. De blir dömda till 48 dagar i fängelse, men får bo i en fin cell. De blir bjudna på mat och skjuter glatt upp sina flyktplaner.

Barberaren kallas in för att snygga till rövorna som blir både klippta och rakade. Alla är snälla mot rövorna och de berättar att de, innan de började röva, livnärde sig som gatumusikanter. Efter att Jesper varit hemma och matat lejonet upptäcker han att det brinner i Tobias torn. Med hjälp av de tillfälligt frisläppta Jonathan och Kasper räddar han både Remos hund Bobby och Tobias papegoja från att brinna inne. Tillsammans med de andra invånarna i Kamomilla lyckas de till slut släcka elden i det övertända tornet.

Efter branden blir Kasper utnämnd till brandkapten och bjuder ut Sofie på middag. Jonathan tar sig istället an rollen som bagare och Jesper blir cirkusdirektör.

Filmens form och innehåll

Lag och moral

Ett av filmens grundläggande teman är förhållandet mellan lag och moral. Överkonstapel Bastian är den som skrivit Kamomillas lag som lyder ”Man ska aldrig plåga andra. Man ska alltid bjuda till. Men i övrigt får man göra som man vill”. Rövorna vet på sätt och vis att de

gör fel men rättfärdigar sitt beteende genom att sjunga ”vi tar bara sånt vi kommer åt och sånt vi kan behöva”.

I slutet av filmen är de tre rövorna i bageributiken. De stjälar men vet att de gör fel. Det är därför de sjunger att de ”tar så lite de kan så ingen blir besviken”. Det verkar alltså nästan som om rövorna tänker på andra lika mycket som de tänker på sig själva.

• Hur tänker ni? Kan en människa vara snäll och samtidigt bryta mot lagen?

Kan det finnas samhällen utan tjuvar?

• När är det ok att stjäla? Vad är skillnaden mellan att behöva och vilja ha?

• Tant Sofia är ganska sträng och arg. Det visar hon flera gånger i filmen, bland annat när hon står på scen och sjunger. Men hon verkar även vilja att allt ska gå rätt till. Samtidigt tar hon på sätt och vis hand om rövorna när hon blivit kidnappad av dem. Hon vill att de ska vara fint hemma hos dem. Kan det finnas något moraliskt och bra med att vara sträng och lite ”sur”, som tant Sofia? Vad tror ni?

• Vilken av alla rollfigurer i Kamomilla skulle vara en bra respektive mindre bra lärare, tror ni?

• Kamomillas enda lag säger att det enda som egentligen är fel är att plåga andra. Varför hamnar rövorna då i fängelse?

• Kamomilla stad har bara en lag. Om ni bara fick ha en lag att följa – vilken skulle det vara?

Klipp 2

Källa: Nordisk Film

- Diskutera i mindre grupper och skriv ned minst fem lagar som måste finnas för att ett samhälle ska fungera. Redovisa för klassen vad ni kom fram till.
- Måste det finnas olika yrken i ett samhälle? Gör en lista på minst fem och max tio yrken som måste finnas i ett samhälle för att det ska fungera. Rangordna dem sedan tillsammans i klassen. Vilka är viktigast?
- Rövorna slipper fängelset för att de hjälper till att rädda staden. Är det rätt?
- Är det rätt att vara snäll mot någon som varit dum? Var går gränsen? Kan ni vara snälla mot någon som varit dumma mot er?

Original eller kopia?

Filmen bygger på en bok som skrevs av Thorbjörn Egner och har filmatiserats flera gånger tidigare på både svenska och norska.

- Låna bokversionen av *Folk och rövare i Kamomilla stad* på biblioteket eller se om ni kan hitta andra filmatiseringar av samma berättelse. Kanske hittar något på originalspråk som scenen i [klipp 2](#)? Vad skiljer dem åt?
- I vilket land verkar Kamomilla ligga? Motivera era svar.
- Påminner *Folk och rövare i Kamomilla stad* om någon annan film, bok eller tv-serie som ni har sett eller läst? Vad är likt?
- Hur tror ni att Thorbjörn Egner kom på sin historia? Tror ni att han har "lånat" historien från någon annan?

- Det finns många böcker och tv-spel som blivit tv-serie eller film. Är det viktigt att dessa tv-serier och filmer följer originalet? Motivera era svar.

Ord och sång

Folk och rövare i Kamomilla stad är en musikal. Historien är full av framgångsrika musikaler. Vissa är baserade på böcker som i sin tur blivit film, som till exempel *Spelman på taket*. Andra, som *Westside Story*, baseras på klassiska berättelser som Shakespeares *Romeo och Julia*, men utspelas i en annan tid och med musik och dans. Vissa musikaler var just musikaler från början som *Sound of Music*. Andra utgår från låtar av en artist, som exempelvis *Mamma Mia*, som är baserad på ABBAs musikproduktion.

- Om ni skulle göra en musikal utifrån era fem favoritlåtar, vad skulle den handla om?
- Vilken bok, serie eller tv-spel tänker ni skulle kunna bli en bra musikal?

Många av sångerna och melodier i Kamomillastad är lätta att komma ihåg. Kan det finnas något med musik och sång som gör att man minns bättre?

- Gör en melodi av något ni ska lära er, kanske en sång om Sveriges sjöar eller en ramsa om hur ni bäst räknar ut ett svårt matematiskt. Minns ni bättre, tycker ni?

TIPS PÅ FÖRDJUPNING

Se

Lär er mer om animerad film:

Titta på denna korta [youtubefilm](#) från Tekniska museet om animerad film.

Låt bildläraren Maria hjälpa er att göra en egen [animerad film](#).

Om bok på film:

Ta del av Filminstitutets material [Boken på duken](#) och prata vidare om andra filmatiseringar av välkända böcker.

Lär er mer om Norge:

Läs [SO-rummets](#) översådliga information om Norges historia och den norsk-svenska unionen.

PRODUKTIONSUPPGIFTER

Norge, 2022

Orinaltitel: Folk og rövare i Kardemomme by

Regissör: Rasmus A. Sivertsen

Producent: Heidi Palm Sandberg

Medverkande, svenska röster: Steve Katz, Aksel Henne, Jeppe Beck Laursen, Cecilia Wrangel Skough, m fl

Dubbningsregissör och tekniker: Joppe Wilkinson

Svenskt premiärdatum: 2023-03-31

Tekniska uppgifter

Åldergräns: Barn tillåten

Längd: 79 min

Distribution: Nordisk Film

Filmen kan också finnas i utbudet hos din mediecentral.

REDAKTION

Text: Mattias Gerenstein

Redaktör: Anna Håkansson

Svenska Filminstitutet, september 2023

KONTAKT

filmiskolan@filminstitutet.se

filminstitutet.se/filmpedagogik

Observera

Filminstitutet kan inte garantera att filmen finns i distribution sedan den har slutat visas på ordinarie biografrepertoar.

Här kan ni lära er mer om hur en hittar och bokar film för visningar i lärande sammanhang.

filminstitutet.se/skolbio